

همایش ملی کارآفرینی و تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی و ششمین گردهمایی

سراسری مدیران گروه های عربی، دانشگاه سمنان، ۱۳ و ۱۴ اسفند ۱۳۹۳

آموزش و کار آفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی

الهام قربانی*

چکیده

امروزه، کارآفرینی یکی از اساسی ترین مباحث در جهت اشتغال زایی، توسعه و بطور کلی پویایی اقتصاد به ویژه اقتصاد آموزش مطرح می گردد. چنانچه یافته های پژوهشی حاکی از این است که کارآفرینی امری آموزش پذیر است و نظام های آموزشی می توانند با اتخاذ برنامه های استراتژیک و به کارگیری مطلوب از سایر عوامل آموزشی خود نقش موثری در توسعه کار آفرینی در رشته های دانشگاهی برای افراد تحصیل کرده ایفا می کنند. با توجه به وضعیت تولید و اشتغال و مشکلات اقتصادی که کشور ما با آن مواجه است و این مهم در بعضی رشته های دانشگاهی مشهود تر بوده و می توان چنان اذعان کرد که حمایت از کار آفرینی دو هدف را دنبال می کند: اول اینکه برنامه های آموزش کار آفرینی می بایست افراد را برای موفقیت در کارشان آماده کنند و دوم اینکه برنامه های آموزشی باید توانایی افراد را در جهت یادگیری اثربخش یاری رساند. این نوشتار به بررسی منابع اطلاعاتی به روش کتابخانه ای بوده و بر آن است تا بطور کلی مهمترین اهداف آموزش کار آفرینی را در رشته های دانشگاهی به ویژه رشته زبان و ادبیات عربی مورد واکاوی قرار دهد و از این رهگذر شیوه های آموزش کار آفرینی و چالش های پیش رو را شرح داده و به ارائه پیشنهاد های جهت توسعه کار آفرینی در رشته مذکور می پردازد.

کلیدواژه: آموزش، کار آفرینی، زبان و ادبیات عربی.

۱. مقدمه

در عصر حاضر همه امور و بخشها از جمله صنعت، تجارت، سیاست و آموزش با هم مرتبط اند و سنگ زیر بنای همه آن ها را هم، علم و دانایی تشکیل می دهد. بیشتر جوامع موفق، اهمیت تحصیل را به عنوان عامل کلیدی موفقیت می شمارند. بسیاری از خانواده ها فرزندان را برای مطالعه در موسسات تشویق می کنند. بعلاوه اینها برخی حمایت های مالی یا شهریه دانشگاهی برای فرزندان خود فراهم می سازند این موارد تنها بخشی از نمونه های برای اهمیت دانش برای افراد جامعه می باشد. اما امروزه یکی از مباحث اساسی در جوامع اشتغال و در پی آن کاریابی است. بیکاری پدیده ای اجتماعی در دنیای کنونی است که در اکثر کشور های جهان مشاهده می شود این پدیده باعث مشکلات اجتماعی مختلفی مانند رواج فقر و شرایط سخت زندگی در کشور و بروز بیماری های جسمی و روانی در افراد جامعه می گردد (رابینسون، ۱۹۹۱، ۴۶). جهان امروزی پس از تجربه الگو های مختلف توسعه اعم از برون زا و درون زا صنعتی و غیره آخرین الگوی توسعه را مبتنی بر کار آفرینی قرار داده است. اهمیت این مسئله تا بدان جااست که اقتصاد دان بزرگ شومپتر کار آفرینی را موتور توسعه می نامند (گارون، ۱۷، ۱۹۹۴). در کشور ایران که در حال حاضر نسبت قابل توجهی از نیرو های جوان و حتی تحصیل کرده از نعمت اشتغال محروم می باشند و بر اولویت ایجاد کار بر سایر فعالیت های دولتی در سطوح مختلف تاکید شده رویکرد توسعه کار آفرینی ضروری است (احمدی پور، ۱۳۸۸، ۹۵).

کار آفرینی فرایندی است که لازمه آن برنامه ریزی در نظام آموزشی و پژوهشی بوده و اجزای برنامه های آن از سطوح خانواده، مدرسه تا دانشگاه و سازمان ها گسترده شده است و باعث می شود تا افراد با استفاده از تخصص و قدرت ابتکار و خلاقیت فرصت ها و توان مندی ها اشتغال مولد و در آمد زا ایجاد کنند (اردهه، ۵، ۱۳۸۳). بدون شک به خاطر رشد فناوری بالا و رقابت شدید در عرصه های اقتصادی بر گزاری دوره های آموزشی برای کارآفرینان از اهمیت خاصی برخوردار است کار آفرینانی که هم تجربه دارند و هم آموزش دیده اند پر سود ترین فعالیت ها را هدایت می کنند. تحقیقات نشان می دهد که کار آفرینی امری آموزش پذیر و پرورش پذیر است. اولین کشور هایی که در زمینه آموزش کار آفرینی هایی را انجام دادند کشور های آلمان، انگلیس، امریکا و ژاپن بوده اند (شاهبندرزاده و وفاندی ۵، ۱۳۹۲). همانگور که گفته شد با توجه به نقش و اهمیت کار آفرینی و با توجه به وضعیت اشتغال و مشکلات اقتصادی که کشور ما با آن مواجه است کار آفرینی و ایجاد

اشتغال اهمیت فراوانی دارد. در این راستا آموزش دادن به افراد فارغ التحصیل دانشگاهی در جهت یادگیری بهتر توسعه کسب و کار و کمک به اقتصاد کشور ضروری است و باید به این موضوع بیشتر پرداخت هدف پژوهش حاضر بررسی ابعاد مختلف آموزش و کار آفرینی فارغ التحصیلان رشته زبان و ادبیات عربی برای ورود به بازار کار در جهت توسعه اشتغال می باشد و در نهایت با توجه به مشکلات و چالش های پیش رو پیشنهاد هایی را در جهت بهبود توسعه اشتغال این افراد ارائه می دهد.

۲. مبانی نظری پژوهش

۲-۱ کارآفرینی

کارآفرینی فرایندی است که فرد کارآفرین با خلق ایده های نو و ابتکارات جدید با بسیج منابع و بهره گیری از فرصت های طلایی و با پذیرش خطر و ریسک به ایجاد و توسعه کسب و کار و تاسیس موسسات و شرکت های جدید و رشد یابنده اقدام می کند (حسینی و مک الو، ۲۰۱۱، ۲۰). کارآفرینی را خلق و ایجاد یک چیز ارزشمند از هیچ می داند. کارآفرینی فرایند ایجاد و دستیابی به فرصت ها و دنبال نمودن آنها بدون توجه به منابعی است که در حال حاضر در دست داریم. رابرت هیسویچ (۱۹۸۵) کار آفرینی فرایند خلق چیزی نو و با ارزش با صرف وقت و تلاش بسیار و پذیرش خطرات مالی، روحی و اجتماعی برای کسب منابع مالی، رضایت شخصی و استقلال است (سولومون و همکاران، ۲۰۰۲، ۷۳).

۲-۲ آموزش کارآفرینی

مقصود از آموزش، روش هایی است که بدان وسیله مهارت های لازم برای انجام دادن کارها به افراد تازه وارد به سازمان یا تازه استخدام یاد می دهند (اثرزاده، ۷، ۱۳۹۲). آموزش اصطلاحی است که دامنه آن طیف وسیعی از فعالیتها را در بر می گیرد. منظور از آموزش و کار آفرینی تواما؛ کلیه کوششهایی است که در جهت بهبود سطح دانش و آگاهی، مهارتهای فنی - حرفه ای و شغلی و همچنین ایجاد رفتار مطلوب در افراد یک سازمان به عمل می آید و آنان را آماده انجام وظایف و مسئولیتهای شغلی خود می کند. آموزش کارآفرینی ارائه مجموعه ای از مواد آموزشی تدوین شده شامل: دانش، مهارت ها و نگرش های کارآفرینانه به افراد است تا با وجود ریسک فرصت هایی را که دیگران نادیده گرفته اند شناسایی و با بینش و اعتماد به نفس در جاهایی که دیگران تعلل کرده اند، بلافاصله دست به کار شوند و

کسب و کار خود را راه انداز کنند. در یک تعریف ساده آموزش کارآفرینی فرایندی نظام مند، آگاهانه و هدف گرا می باشد که طی آن افراد غیر کار آفرین ولی دارای توان بالقوه به صورتی خلاق تربیت می شوند (کاتز، ۲۰۰۳، ۲۹۱). آموزش کارآفرینی، فرایند آشنا سازی افراد با توانمندی خود برای شناسایی فرصت های تجاری، بینش، عزت نفس، دانش و مهارت هایی برای اقدام بر روی این تواناییهاست (گیب، ۲۰۰۲، ۲۴۷). آموزش کارآفرینی فعالیتی است که از آن برای انتقال دانش و اطلاعات مورد نیاز جهت کار آفرینی استفاده می شود (شاکر، ۲۰۰۶، ۲۹).

۳-۲ اهداف آموزش کارآفرینی

آموزش و توسعه منابع انسانی فراگیر و مادام العمر؛ به عنوان یکی از این ارکان اقتصاد دانایی می باشد. که برای وصول به یک جامعه با افراد متخصص، خلاق و انعطاف پذیر که تولید کننده، جذب کننده، نشر دهنده و استفاده کننده موثر از دانایی باشند، نیازمند به آموزش و توسعه منابع انسانی مادام العمر ضروری است. اما در میان انواع آموزش، هدف اصلی آموزش کارآفرینی که آن را از آموزش مرسوم کسب و کار متمایز می سازد، چالش دستیابی سریع تر به طیفی از ایده های متفاوت درباره نحوه بهره برداری از یک فرصت کسب و کار و توانایی یک پروژه برای دست زدن به اقدامات گسترده در قبال ورود یک کسب و کار بازار است. آموزش کسب و کار باید ماهیت ورود به کسب و کار را هدف قرار دهد (زری باف و شفیع خانی، ۱۳۸۵). هیلز (۱۹۹۸) اهداف آموزش کارآفرینی را افزایش آگاهی و درک فرایند شروع کسب و کار جدید، توسعه یک مسیر شغلی، درک روابط میان رشته های دانشگاهی و افزایش و تقویت مهارت های کارآفرینانه می داند (حسینی و همکاران، ۱۳۸۸، ۱۰۵). در بسیاری از مدل های آموزشی ارائه شده در آموزش عالی توسعه رفتارها و ویژگی های کارآفرینانه به عنوان یکی از اهداف آموزش کارآفرینی بیان گردیده است (گاولوی، ۲۰۰۵، ۱۳). گاراوان و اوسینید (۱۹۹۴) اهداف برنامه های آموزش کارآفرینی در قالب موارد زیر بیان می کند:

- ❖ شناسایی و آماده سازی کارآفرینان بالقوه برای شروع یا توسعه دانش و فناوری در کسب و کار های مخاطره آمیز
- ❖ توانمند سازی مخاطبین برای تنظیم برنامه های کسب و کار
- ❖ تمرکز و موضوعاتی که برای اجرای پروژه های کارآفرینانه همچون تحقق بازار و تحلیل رقبا تامین مالی کسب و کار و موضوعات مالیاتی و قانونی، حیاتی هستند.

❖ بهبود و توسعه رفتارهای مستقلانه، ریسک پذیری و تقبل مسئولیت ها.

❖ توانمندسازی مخاطبین به گونه ای که در پایان دوره آموزشی بتوانند اقدام به تاسیس کسب و کار مخاطره آمیز دانش محور با فناوری سطح بالا کنند (پوستیگو، ۲۰۱۲، ۹). به طور کلی هدف از آموزش کارآفرینی تربیت افرادی است که بتوانند پس از تکمیل تحصیلات خود افراد "موسس" باشند و کسب و کار ایجاد نمایند (حاجی میر رحیمی و مخبر، ۱۳۸۸، ۷۸).

۴-۲ اهمیت و ضرورت آموزش کارآفرینی

تمام پژوهشهای انجام شده تاکید دارند که آموزش، درآمد فرد آموزش دیده و درآمد جامعه را افزایش می دهد و موجب تسریع در نرخ رشد اقتصادی می شود (اثرزاده، ۱۳۹۲، ۵). حال آنکه در دنیای درحال متحول و پر تلاطم امروزی، کامیابی از آن جوامع و سازمان هایی است که بین منابع کمیاب و قابلیت های مدیریتی و کارآفرینی منابع انسانی خود رابطه معنا داری برقرار سازد، آنچه در شرایط سخت کنونی ضرورت آن در جامعه بیش از پیش احساس می شود پرداختن به این مقوله اساسی یعنی آموزش برای کارآفرینی است. زیرا کارآفرینان با توجه به خصوصیات ممتاز و برجسته خود قادرند در چنین شرایطی با خلاقیت خود منابع لازم برای ایجاد رشد و توسعه در زمینه های تولید و منابع انسانی فراهم کرده است. اشتغال و کسب و کار جدید ایجاد کرده و با نوآوری صنعتی و توسعه دامنه محصولات و خدمات بیفزایند (احمدی پور، ۱۳۸۸، ۹۵). موارد ذیل دلایل کافی برای بررسی اهمیت آموزش و کارآفرینی هستند و این نکته در واقع یک پاسخ جزئی به این پرسش که "چرا یادگیری کارآفرینی مهم است" فراهم می کند، مسائل آموزش کارآفرینی به طور خلاصه (۱): یک پدیده قابل مشاهده که کارآفرینان در آن مشارکت می کنند یا با آن مرتبط هستند. (۲) یک مفهوم که به طور فراینده در ادبیات علمی در دهه گذشته شروع شد. (۳) یک موضوع سیاسی که در کشور های غربی توسعه یافته از طریق بودجه برنامه ریزی شده هدفتمند در کارآفرینان اجرا شده است (توکلی مقدم و همکاران، ۱۳۸۷).

۳. پیشینه پژوهش

موضوعات مرتبط با تحقیقات در حوزه رشته های خاص دانشگاهی در کشور ما کمتر صورت گرفته است که در این تحقیق مقالات مرتبط با هر کدام از مولفه ها مورد بررسی قرار گرفته است و به ترتیب ذیل ارائه گردیده است و شایان ذکر است که در باره این موضوع یعنی آموزش و کار آفرینی در رشته

زبان و ادبیات عربی تحقیقی مرتبط تا کنون در اختیار پژوهشگر قرار نگرفته است. حال با وجود ادبیات گسترده ای که در زمینه کارآفرینی وجود دارد، دانش کمی در موضوعات مرتبط با عوامل انسانی (آموزش) و کار آفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی در ادبیات تحقیق موجود می باشد که خود از محدودیت های تحقیق در این گونه موضوعات می باشد. رونشتات (۱۹۸۷) طرحی ارائه کرد که بر اساس آن برنامه های مربوط به کارآفرینی باید به گونه ای طراحی شوند که کارآفرینان به هنگام آغاز فعالیت اقتصادی خود از موانع موجود آگاه شوند و بتوانند برای بر طرف کردن آنها راهکاری بیابند.

وی یک الگوی دوزنجیره ای طراحی کرد که مربوط به برنامه آموزش کارآفرینی بود. الگوی وی به نام الگوی "ساختار مند - فاقد ساختار" به شیوه های متعددی اشاره می کند که در مورد انتقال تجربیات و دانسته ها هستند (احمدی، ۱۳۸۵، ۵۷). رابینسون و هیز (۱۹۹۱) پژوهشی را انجام دادند که در آن تعداد حداقل یکصد هزار دانش جو ثبت نام کرده بودند. آنان این بررسی را در دانشگاه و برای تعیین میزان توسعه "آموزش کارآفرینی" انجام دادند. در آن بررسی رشد قابل توجهی در این زمینه به ثبت رسید اما دو مسئله مهم هم ذکر شد ۱- گسترش برنامه های آموزشی و گروه کاری موجود یعنی افزایش کیفیت در زمینه و آموزش کارآفرینی ۲- کمبود برنامه های رسمی آکادمیک و دانشگاهی که نشان دهنده عدم مشارکت مناسب از سوی دستگاه های اجرایی دانشگاه هاست (رونستد، ۱۹۸۷، ۴۳). گورمن و همکاران (۱۹۹۷) در مقاله ای با بررسی مطالعات انجام شده در خصوص آموزش کارآفرینی و مدیریت کسب و کار های انجام شده طی دوره ده سال ۱۹۸۵-۱۹۹۴ نشان دادند که بر اساس بیش تر مطالعات تجربی انجام شده، کارآفرینی آموختنی است و آموزش های کارآفرینی می توانند نقش قابل توجهی در توسعه و تشویق فعالیت های کارآفرینانه داشته باشند. پاستیگو ۲۰۰۲ تحلیلی تحت عنوان "آموزش کارآفرینی در آرژانتین" انجام داده است. هدف این تحقیق بررسی و ارزیابی وضعیت موجود آموزش کارآفرینی در آرژانتین بوده، از نظر دانش جویان مهم ترین دوره ها برای آموزش کارآفرینی دوره های آموزش خلاقیت و نوآری است. دانش جویان دوره های خلاقیت و نو آوری را موثر ترین ویژگی در انجام دادن فعالیت های کارآفرینانه عنوان کرده اند (دسلر ۱۳۹۰، ۳۴). سالمن و همکاران (۲۰۰۲)، یکی جامع ترین تحلیل های تجربی را در زمینه آموزش کارآفرینی به انجام رسانیدند و به این موارد اشاره کردند که آموزش کارآفرینانه باید به ماهیت برابر یک فرصت شغلی اشاره کند.

ابزار های آموزشی که در آموزش کارآفرینی مورد استفاده قرار می گیرند شامل موارد زیر هستند: طرح های کسب و کار، شروع به کار دانش جویان در فعالیت اقتصادی مشاوره با کارآفرینان شاغل الگو سازی و همانند سازی کامپیوتری مصاحبه با کارآفرینان و بررسی های محیطی، و قرار گرفتن در محیط های واقعی، استفاده از فیلم های آموزشی (حسن مرادی، ۱۳۸۵، ۱۵). کتز (۲۰۰۳)، کامل ترین و جامع ترین کار را در زمینه گرد آوری تاریخچه آموزش کارآفرینی انجام داده است.

در حالی که او در کارش مسائل مربوط به تجربیات و آمار مربوط به اقتصاد و کشاورزی را که به سال (۱۸۷۶) بازمی گردد هم ذکر است (جونزو همکاران، ۲۰۰۴، ۴۶). گالوی (۲۰۰۵) در تحقیقی روی ۵۱۹ نفر از دانشجویان ۴ دانشگاه اسکاتلند دریافت که آموزش کار آفرینی بر افزایش مهارت دانشجویان در خلاقیت توانایی کار گروهی و اعتماد به نفس و همچنین مهارت های ارتباطی و مدیریت اثر گذار بوده است (شفر، ۱۹۹۷، ۱۴).

وارن و گیدون (۲۰۰۵) با انجام پژوهشی در زمینه آموزش کار آفرینی به ارائه یک برنامه درسی پرداختند که در آن مهارت های کار آفرینی، مهارت های کسب و کار، چگونگی ایجاد کسب و کارهای کوچک و شناخت منابع کسب ایده، محتوای این برنامه را حسینی و مک الوی (۲۰۱۱) در تحقیقی تحت عنوان بهبود پتانسیل کار آفرینانه زنان روستایی کار آفرین شمال ایران به بررسی میزان آگاهی زنان کار آفرین در باره عوامل موثر بر فعالیت های کار آفرینانه پرداختند نتایج حاصل از این پژوهش ۶۷ درصد از واریانس آگاهی زنان روستایی در باره عوامل تاثیر گذار بر توسعه فعالیت های کار آفرینانه را آموزش، انگیزش، عوامل اقتصادی و روان شناختی توضیح دادند همچنین نیاز به آموزش و پرورش در بهبود فعالیت های کارآفرینانه وجود دارد (فیض، ۱۳۸۶، ۴). سلیمی فر و مرتضوی (۱۳۸۴) به بررسی موفقیت مراکز آموزش فنی و حرفه ای در زمینه تشکیل سرمایه انسانی و پرورش روحیه کار آفرینی پرداختند و نتیجه گرفتند که آموزش های فنی حرفه ای توفیق قابل توجهی در پرورش نیروی ماهر کار (سرمایه انسانی) و تربیت نیروی انسانی خود اشتغال (کارآفرین) داشته اند (بی چارد، ۱۹۹۴، ۵۹). احمدی (۱۳۸۵)، تحقیقی تحت عنوان نیاز سنجی آموزش کار آفرینی در بین دانشجویان دوره کارشناسی مهندسی برق دانشگاه تهران انجام داده است. هدف کلی تحقیق مشخص نمودن نیازهای آموزشی دانشجویان در زمینه کار آفرینی بوده است (سیدی حسینی، ۱۳۹۱، ۳۸). خالدی و آگهی (۱۳۸۷)، در تحقیقی تحت عنوان دانشگاه تحت عنوان کار آفرینی به تعیین صلاحیت مورد نیاز دانش آموختگان کشاورزی برای موفقیت در کار آفرینی پرداختند. نتایج تعیین صلاحیت برای موفقیت در کار آفرینی از جمله دانش فنی، بازار یابی، برنامه ریزی و طرح نویسی را به همراه

داشت (سلیمی فر و مرتضوی، ۱۳۸۴). احمدی پور (۱۳۸۸) در تحقیقی به بررسی اثر بخشی آموزش مهارت های کار آفرینی بر نگرش نسبت به بازار کار و خود پنداره شغلی افراد مراجعه کننده به ستاد شهرداری تهران نموده است نتایج حاکی از آن بوده که آموزش مهارت های کار آفرینی میزان نگرش نسبت به بازار کار و خودپنداره شغلی آزمودنی های گروه آزمایش را در مقایسه با گروه گواه افزایش داده است (حاجی جزنی، ۱۳۸۶، ۲۵۲). حاجی میر رحیمی و مخبر (۱۳۸۸). در تحقیقی تحت عنوان آموزش کار آفرینی و توسعه آن در نظام آموزش عالی علمی کاربردی کشاورزی فلسفه آموزش های علمی کاربردی، پرورش فکر نوآور و کارآفرین در دانش آموختگان و آشنایی آنها با ابزار کار و راه اندازی کسب و کار بوده است (اردلی، ۲۰۱۱، ۵). یدالهی فارسی و میر عرب رضی ۸۸ در تحقیقی به بررسی و الویت بندی مواد و مهارت های اصلی، هدف های آموزشی بهترین روش های یاددهی - یادگیری و ظرفیت زمانی مناسب برای آموزش در کارآفرینی در رشته های علوم تربیتی پرداختند (خالدی، ۱۳۸۷، ۸۲). حسینی و همکاران (۱۳۸۸)، در پژوهشی به منظور مطالعه عوامل تاثیر گذار بر کارآفرینی دانش جویان کشاورزی استان تهران به این نتایج دست یافتند که آموزش های فوق برنامه مرتبط با مهارت های شغلی و روش های تدریس خلاق در دانشگاه و محتوای مناسب دروس از مهمترین عوامل می اشند (مقیمی، ۱۳۸۷، ۹-۱۰).

۴. روش پژوهش

پژوهش حاضر در زمره پژوهش های توصیفی و از نوع تحلیلی - اسنادی قرار می گیرد. در تحقیق توصیفی به دنبال یافتن شرح تفصیلی پدیده ای که انرا می شناسیم اما همه ابعاد آنرا درک نکرده ایم، می باشیم. نظرات افراد و گروه ها در مورد یک پدیده نیز مصداقی از توصیف است. تحقیق توصیفی شامل مجموعه روش هایی است که هدف آنها توصیف شرایط یا پدیده های مورد بررسی است. از روش کتابخانه ای نیز جهت گردآوری اطلاعات استفاده گردیده که از کتاب های تخصصی در زمینه مورد پژوهش، مقالات و مجلات معتبر استفاده شده است. اما در باره این موضوع یعنی آموزش و کار آفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی تحقیقی مرتبط تا کنون در اختیار پژوهشگر قرار نگرفته است.

۵. آموزش کارآفرینی و نقش آن در ایجاد اشتغال کشور ایران:

آموزش، یادگیری را تسهیل می کند و یادگیری، رفتار نیروی انسانی را به طور مداوم تغییر می دهد و زمانی اثر بخش خواهد بود که از دانش به طور کامل متمایز شود و کامل تر از آموزش باشد. اینکه

آموزشهای کار آفرینی به درستی به عنوان یکی از مفاهیم مهم در سازمانها و جوامع دانشگاهی ایران به کار می رود تا حدودی مورد اختلاف نظر پژوهشگران علم مدیریت آموزشی و علوم تربیتی است. به گفته تعداد محدودی از محققان کشور، آموزش اثربخش در سازمانها و دانشگاه های ایرانی مقوله ای غریب است، چرا که تعداد چشمگیری از این نهاد ها به امر آموزش اعتقاد چندانی ندارند و تعداد دیگری نیز با وجود اعتقاد به این موضوع و پذیرش آن به عنوان یک التزام جدی متاسفانه، راه را به اشتباه رفته و نتوانسته انداز سرمایه گذاری خود در امر آموزش بهره برداری لازم را داشته باشند آموزش کارآفرینی در برنامه های اقتصادی دولت و برنامه های آموزشی کشور های توسعه یافته جایگاه ویژه ای پیدا کرده است. و سطح توسعه آنها با تعداد کارآفرینان رابطه متقابل دارد. یک واقعیت آشکار است که آموزش کارآفرینی در کشور ما مراحل جنینی خود را طی می کند. و در حال حاضر هیچ نهاد رسمی در این زمینه وجود ندارد که به امر سیاست گذاری و اجرا دوره های آموزش کارآفرینی بپردازد و مهمتر اینکه کار آفرینی در سیستم آموزشی رسمی و غیر رسمی کشور فاقد جایگاه لازم است. از همه مهمتر برنامه های کلان توسعه کشور از این موضوع حیاتی غفلت ورزیده و از طرف دولت هیچ نوع بستر سازی و ارائه سیاست های حمایتی در زمینه تربیت افراد کار آفرین صورت نگرفته است.

عمده اقدامات صورت گرفته در این زمینه تحقیقات پراکنده، چند کتاب منتشره و بحث های علمی در میان صاحب نظران این موضوع می باشد. از اقدامات در خور توجه صورت گرفته در این زمینه می توان به طرح کاراد که توسط وزارت علوم تحقیقات و فناوری تدوین شده و دیگری برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی و خود اشتغالی توسط سازمان همیاری اشتغال و فارغالتحصیلان و چندین دوره برگزار شده در بعضی دانشگاه ها و اقدام آموزش و پرورش در زمینه ارائه درسی تحت عنوان کارآفرینی در رشته تحصیلی کارودانش اشاره نمود. در این زمینه مهم ترین نقش را دولت می تواند ایفا نماید. مهم ترین نقش دولت در توسعه کارآفرینی از طریق نظام آموزشی است. به ویژه از طریق آموزش علمی، دانشگاه ها، آموزش و پرورش، و موسسات آموزش خصوصی مفاهیم و اصول کاربردی کارآفرینی را به جامعه معرفی نماید. تجربه کشورهای موفق در زمینه کارآفرینی نشان می دهد که آموزش کارآفرینی تاثیر به سزایی در بهبود و توسعه زندگی اجتماعی و اقتصادی کشورها دارد. در ایران نیز یکی از راه های موثر و تجربه شده ایجاد اشتغال و رفع بحران بیکاری پرداختن به مسئله حیاتی آموزش کارآفرینی و تربیت افراد کارآفرین است. به عبارت دیگر با ترویج و کشاندن مباحث و روش های کارآفرینی به عرصه های عمومی جامعه و نهادینه کردن آن در آینده نه چندان دور می

توانیم، بر مشکلات ساختاری اشتغال کشور فائق آییم. آشکارترین نقش آموزش کارآفرینی و تربیت کارآفرینندگان در توسعه اشتغال به اشکال زیر می‌تواند باشد:

- کارآفرینان در واقع ارزش افزوده منابع انسانی به شمار می‌آیند. این افراد ضمن آنکه خود اشتغال می‌باشند باعث ایجاد اشتغال برای دیگران و جامعه نیز می‌شوند.
- بخشی از وظایف دولت را در ایجاد اشتغال بر عهده می‌گیرند.
- رقابت را به میان تولیدکنندگان آورده و تحرک و پویایی اقتصاد را موجب می‌شوند.
- باعث تغییر فرهنگ کار و شیوه نگرش افراد جامعه به اشتغال می‌شوند.
- تقویت بخش خصوصی را سبب می‌شوند.
- باعث ترویج فرهنگ تولید، خوداتکایی، و از بین بردن فرهنگ مصرف‌گرایی می‌شوند.
- بهره‌وری در کشور را ارتقا و افزایش می‌دهند.
- سرمایه‌های انسانی به عنوان زیربنای رشد و توسعه اقتصاد کشور را تقویت می‌نمایند. (مقیمی، ۱۳۸۷، ۱۰).

۶. دوره‌های آموزش کارآفرینی:

آموزش و پرورش کارآفرینان در نظام آموزش عالی کشور ما با بیش از بیست سال تاخیر نسبت به کشورهای توسعه‌یافته در اواخر سال ۱۳۷۹ در وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری با عنوان طرح قرارداد مورد توجه قرار گرفت. که در یک طبقه‌بندی دوره‌های آموزش کارآفرینی را می‌توان در چهار دسته اصلی زیر طبقه‌بندی نمود: (۱) برنامه‌هایی برای آگاهی و بالا بردن دانش کارآفرینی. (۲) برنامه‌هایی برای تشویق افراد به تاسیس شرکت‌های نوپا و جدید. (۳) برنامه‌های جهت رشد و بقای شرکت‌های کوچک. (۴) برنامه‌هایی جهت اثر بخش نمودن شیوه‌های کارآفرینی (کردنایج، ۱۳۸۷، ۶).

۷. راه کار های توسعه کار آفرینی در ایران با تاکید بر رشته زبان و ادبیات عربی :

نتایج تحقیقات حاکی از آن است که مهم ترین راهکار های توسعه کار آفرینی در ایران با تاکید بر رشته زبان و ادبیات عربی را همچون دیگر رشته ها و مشاغل از ابعاد رفتاری، ساختاری، و زمینه ای توسعه کار آفرینی شامل می باشد که در این پژوهش اید های جدید بر گرفته از پیشینه دیگر رشته ها و گرو های علمی با اندکی تغییرات خاص این رشته (زبان و ادبیات عربی) همچون دیگر جوامع علمی در زبان های دوم می تواند شامل موارد ذیل باشد:

۱-۷. راه کار های رفتاری توسعه کار آفرینی در ایران با تاکید بر رشته زبان و ادبیات عربی:

مهم ترین راه کار های رفتاری به ترتیب اولویت عبارت اند از :

- ✓ تربیت مربی کار آفرینی زبان و ادبیات عربی در سطح دبیرستان ها و مدارس فنی و حرفه ای به عنوان مجرای وردی دانش زبان عربی
- ✓ تربیت کارآفرینان جوان ویژه کسب و کار های کوچک و متوسط در حیطه مترجمی و کاربردی زبان و ادبیات عربی
- ✓ آموزش مبانی کار آفرینی و انگیزش موفقیت ویژه دانش آموزان، والدین، و مربیان به عنوان ذینفعان اصلی کسب مهرتهای زبان دوم
- ✓ ایجاد دروس تکمیلی کارآفرینی در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد جهت آشنایی فراگیران زبان و ادبیات عربی جهت ایجاد خود اشتغالی
- ✓ حمایت های آموزشی و مشاوره ای جهت ایجاد کسب و کار و آموزش افراد خلاق به منظور کار آفرینی

۲-۷. راه کار های ساختاری توسعه کار آفرینی در ایران با تاکید بر رشته زبان و ادبیات عربی :

راهکار های ساختاری می تواند در اسناد بالادستی، قوانین و رویه های سازمانی و کلان کشور مورد توجه باشد و یا این که مورد تجدید نظر قرار گیرد که به ترتیب اولویت عبارت اند از :

- ✓ تدوین سند ملی و برنامه راهبردی ویژه توسعه کارآفرینی و کسب و کارهای کوچک و متوسط در رشته های دانشگاهی و موسسات آموزشی زبان و ادبیات عربی
- ✓ ایجاد مراکز کارآفرینی و خدمات مشاوره ای در شهرداری های، موسسات غیر دولتی کشور
- ✓ اصلاح قانون و مقررات اداری و بوروکراسی های خشک اداری و مدیریت غیر متمرکز رقابتی
- ✓ ایجاد آموزش های ضمن خدمت ، بدو خدمت کارآفرینی در رشته و زیر مجموعه های شغلی وابسته به زبان و ادبیات عربی
- ✓ ارائه حمایت های مالی و مالیاتی سازمان یافته به افراد کار آفرین زبان و ادبیات عربی
- ✓ ایجاد و تقویت مراکز رشد و پارک های فناوری غیر دولتی و دانشگاهی
- ✓ کاهش الزامات و ایجاد برنامه های منعطف برای ثبت اید های ناب در زمینه زبان و ادبیات عربی
- ✓ ایجاد شبکه های حامی کارآفرین و سازمان های غیر دولتی و مراکز مجازی برای ورود افراد کارآفرین در مجموعه های زبان و ادبیات عربی

۳-۷. راه کار های زمینه ای توسعه کار آفرینی در ایران با تاکید بر رشته زبان و ادبیات عربی :

راه کارهای زمینه ای به ترتیب اولویت عبارتند از :

- ✓ گنجاندن داستان های مستند و سناریو های واقعی از کارآفرینان زبان و ادبیات عربی در کتب درسی دانش آموزان و دانشجویان این رشته برای کسب اطلاعات و ایجاد امیدواری برای آینده بهتر زبان و ادبیات عربی
- ✓ تهیه فیلم های مستند حرفه ای و کارتونی ویژه کارآفرینان زبان و ادبیات عربی
- ✓ ایجاد و توسعه شبکه نوین و به روز اطلاع رسانی از طریق انجمن های علمی زبان و ادبیات عربی
- ✓ ایجاد نظام آموزش و پرورش پژوهش محور جهت خلق اید های ناب در حوزه های زبان و ادبیات عربی

- ✓ برگزاری جشنواره ملی و استانی کار آفرینی زبان و ادبیات عربی جهت شناسایی استعدادها و انتشار و اشاعه علمی دیگران
- ✓ برگزاری مسابقه انتخاب ایده و برنامه کسب و کار ویژه دانش آموزان، دانشجویان و اساتید و متخصصان زبان و ادبیات عربی .

۸. محتوای برنامه های آموزش کارآفرینی رشته زبان و ادبیات عربی :

چهار مولفه " یادگیرنده"، "معلم/مدرس"، "محتوی" و " ابزار و روش" از ارکان آموزش و یادگیری می باشند که از بین عوامل یادگیری از بعد ملاحظات روان شناختی می توان به انگیزش که لازمه یادگیری است اشاره کرد که یادگیری مستلزم تامین رضایت یادگیرنده و دریافت پاداش مناسب برای یادگیری تحقق یافته است. آموزش، تسهیل فرایند یادگیری است که برای ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در افراد و به منظور ارتقای قابلیت انجام کار آن ها صورت می گیرد. در این میان کار آفرینان نیازمند مهارت های متفاوتی هستند تا بتوانند در ارتقای ابتکارات ایجاد کسب و کار سازمانی به موفقیت برسند . آنها باید آینده سازمان و تغییراتی که احتمالاً در توانایی های بنگاه برای توجیه و تایید ایجاد کسب و کار سازمانی رخ می دهند، پیش بینی کنند.

این توانایی نیازمند درک راهبرد، بازارها و دیگر توانمندی های بنگاه، است (شایق، ۱۳۹۰). ادبیات موجود در حوزه آموزش کار آفرینی در کسب و کارهای کوچک، چهار نوع برنامه های آموزشی و پرورشی را برای کارآفرینان مورد توجه قرار داده است: ۱. فعالیت های تعلیمی. و پرورشی درباره مالکیت کسب و کارهای کوچک، ۲. آموزش مهارت های کار آفرینانه - ۳) آموزش های مرتبط با استمرار فعالیت های کسب و کارهای کوچک / ۴) آموزش های مرتبط با جنبه های آگاهی دهنده درباره کسب و کارهای کوچک و متوسط (پستیگو، ۲۰۱۲، ۹). شفرد و داگلاس (۱۹۹۷) جوهر و ماهیت آموزش کار آفرینی را طراحی، و ترسیم یک برنامه درسی برای شروع یک کسب و کار مخاطره آمیز جدید با ترکیب اطلاعات دریافتی از تئوری های اقتصادی و واقعیت های جهان خارج، در چارچوب ابهام و عدم اطمینان که رویارویی این کسب و کار جدید قرار دارد. تعریف نمودند (وورنر، ۲۰۰۵).

۹. عوامل موثر در آموزش کار آفرینی رشته زبان و ادبیات عربی:

آموزش کار آفرینی در حقیقت یکی از راههای اصولی و منطقی جهت هدایت تلاش‌های افراد در یک مجموعه است و باعث به کارگیری استعدادهای نهفته، بکارانداختن قدرت تخیل، به وجود آمدن حس انعطاف پذیری فکری لازم در افراد خواهد شد. با این حال نباید فراموش کرد که در این آموزش یعنی آموزش کار آفرینی، آموزش زمانی می‌تواند مفید یا مؤثر باشد که با نیازهای مادی، معنوی و روحی حال و آینده یکایک فراگیران هماهنگی داشته باشد. عوامل موثر در آموزش کار آفرینی در جهت توسعه کار آفرینی به شرح زیر می‌باشد: ۱- دانشگاه‌ها: در پرداختن به امر آموزش کار آفرینی در دانشگاه‌ها باید به انگیزه کار آفرینی اشاره داشت. ۲- دولت: آموزش کار آفرینی لازمه توسعه کار آفرینی است و بر همین اساس دولت‌ها بایستی در زمینه سیاستگذاری و اجرای برنامه‌های آموزشی کار آفرینی ایفای نقش کند.

بطور کلی می‌توان نقش سیاستگذاری و اجرایی دولت‌ها در توسعه آموزش کار آفرینی را در موارد ذیل بیان می‌گردد: فرهنگ سازی و ترویج روحیه کار آفرینی، اصلاحات ساختاری و نهاد سازی، ایجاد موسسات آموزشی دولتی - خصوصی، پرورشگاه‌های کسب و کار کوچک، آموزش کار آفرینی، آموزش از راه دور و رسانه‌ای، نقش اطلاع رسانی دولت ۳- نظام آموزشی: آموزش در صورتی تاثیر گذار است که برخی از نیازهای یادگیرنده را مرتفع نماید. آموزش کار آفرینی نیازمند توجه به موضوع‌های زیر بنایی نظیر آموزش از مقطع دبیرستان، تغییر نظام آموزشی، مشارکت اجتماعی مردم و حمایت دولت در زمینه‌های مالی و قانونی است. ۴- جنسیت: یکی از مسائلی که نتیجه مطالعات متعدد در کشورهای مختلف است، پایین بودن نرخ کار آفرینی زنان در مقایسه با مردان است.

بنابراین، هرگونه افزایش در نرخ توسعه موجب محدود شدن شکل‌گیری کسب و کارهای جدید می‌شود که نتیجه آن در قالب کاهش رشد اقتصادی بروز می‌کند. ۶- نرخ بیکاری: به اعتقاد کارشناسان و متخصصان در شرایط فعلی کشور بهترین روش ایجاد اشتغال و حل مسئله بیکاری، توسعه و گسترش فرهنگ کار آفرینی در جامعه است. ۷- ضرورت رشد بخش‌های تعاونی و خصوصی در کشور: امروز در تمام دنیا، دولت‌ها متوجه شده‌اند که خودشان نمی‌توانند توسعه و رشد ایجاد کنند. بنابراین دولت‌ها در جهان سیاست‌هایی ایجاد می‌کنند که در کشورشان

کارآفرینان رشد و نمو پیدا کنند، یعنی بخش خصوصی را رشد و توسعه می دهند تا فضای کسب و کار ایجاد شود (احمدی پور، ۱۳۸۸، ۹۵).

۱۰. چالش های آموزش کارآفرینی در زبان و ادبیات عربی با تاکید بر کشور ایران:

یک بررسی جدید نشان داده که در کاربرد آموزش کارآفرینی تغییراتی پیش آمده به طوری که اغلب سازمانها و مراکز دانشگاهی تمرکز برآموزش گیرندگان دارند و گیرنده محور هستند. یعنی این که تنظیم زمان، مکان، شکل، محتوا، و روشهای انتقال به گونه ای انتخاب می گردند که گیرندگان آموزش را متقاعد کند (اثرزاده، ۱۳۹۲، ۲۳). آموزش کارآفرینی و تحقیقات مربوط به آن با چالش های متعددی مواجه شده است و برخی از این چالش ها توسط بلاک و استامپ ارائه شده است :

- ✓ چالش در ایجاد مدل‌های تحقیق برای اندازه گیری اثربخشی کارآفرینی
- ✓ چالش در محتوا و شیوه های آموزشی کار آفرینی
- ✓ چالش در کیفیت مدرسان کار آفرینی
- ✓ چالش در اثر بخشی روش های آموزش (دوتا و کروسون، ۲۰۰۵، ۸۸).
- همچنین چالش های پیش رو برای آموزش کارآفرینی به شرح ذیل می باشد :
- ✓ چالش در ایجاد مدل‌های تحقیق برای اندازه گیری اثربخشی کارآفرینی
- ✓ چالش در محتوا و شیوه های آموزشی کار آفرینی
- ✓ چالش در کیفیت مدرسان کار آفرینی
- ✓ چالش در پذیرش آموزش کارآفرینی در دانشکده ها نسبت به کسب و کار
- ✓ چالش در ایجاد یک پیکره عمومی مشترک در زمینه های دانشی مختلف
- ✓ چالش در اثر بخشی روش های آموزشی
- ✓ چالش در نیاز های یادگیری کارآفرینی که در حال کار هستند (اسکات، و جانسن، ۲۰۰۸، ۸).

در مقدمه مجله معروف توسعه و یادگیری در سازمان، (۲۰۱۳: ۲۳) آمده است که چالش امروزه سازمانها و محیط های کسب و کار دیگر داشتن مقدار کافی و لازم مهارت در سازمان نیست بلکه کارکنان باید بتوانند خیلی سریع نیازمندیهای مهارتی خود را تغییر داده و مهارتهای جدید را بدست بیاورند. یادگیری در حین کار و ضمن خدمت یک قسمتی از دانش ضمنی هر کسب و کاری است. همچنان نیاز به یادگیری مادام العمر برای تبدیل دانش از صورت ضمنی به صورت آشکار یک ضرورت است. سازمان هم برای رسیدن به این امتیاز رقابتی در کسب و کارهای پیشرفته دانش محور نیاز به طراحی فرهنگ یادگیری دائم در سازمان را ضروری می داند (انترزاده، ۱۳۹۲، ۲۷).

۱۱- نتیجه گیری

از آنجا که دنیای کنونی همواره با مشکلات غیر قابل پیش بینی روبرو بوده و هست به طوری که افزایش جمعیت و مشکلات اقتصادی اشتغال از مهم ترین جنبه های زندگی در دنیای کنونی است، برای بهبود وضعیت یکی از مهم ترین روش ها، کارآفرینی و خود اشتغالی در مشاغل وجود دارد که دارای بیشترین چالش در جذب و ایجاد کسب و کار و کار آفرینی می باشد. در نتیجه گیری از مطالب ارائه شده در حیط آموزش و کار آفرینی می توان چنین ادعا کرد که جهت دست یابی به کار آفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی و ایجاد کسب و کار جدید یکی از روش های که کمک کننده است آموزش کارآفرینی به ذینفعان این رشته می باشد. آموزش کارآفرینی به ذینفعان رشته زبان و ادبیات عربی می تواند در جهت کسب تخصص ها و مهارت های لازم در جهت بهره مندی از فرصت های اقتصادی، بهبود و انگیزش در افراد همچون فرصت جویی، القای خطر مخاطره آمیزی در انجام فعالیت های کارآفرینانه و تقویت نگرش ها، و تمایلات در راستای پذیرش دگرگونی ها گام بردارد. یکی از تاثیرات مهم استفاده از آموزش کار آفرینی رشته زبان و ادبیات عربی رشد و شکوفایی استعداد فرد کارآفرین است. آموزش کارآفرین ابزار و قوی ترین فرایند موجود برای انتقال دانش و مهارت به نیروی انسانی و تقویت نمودن آنان برای انجام وظایف می باشد.

آموزش همیشه به عنوان یک وسیله مطمئن برای بهبود کیفیت عملکرد مد نظر بوده است. از طریق آموزش افراد با نحوه ایجاد شغل و کسب و کار جدید و همچنین توسعه اشتغال آشنا شده و بهتر می توانند به رونق اقتصاد کمک کنند. امروزه با توجه به افزایش قشر تحصیل کرده رشته زبان و ادبیات عربی آموزش های کار آفرینی نیز می توانند بهتر به افراد کمک کنند. در این پژوهش بعد از تعریف کارآفرینی و آموزش کارآفرینی و اهمیت و اهداف کار آفرینی، نقش آموزش کار آفرینی رشته زبان و

ادبیات عربی در توسعه و بهبود اشتغال بررسی گردید که آموزش کار آفرینی رشته زبان و ادبیات عربی باعث، تقویت بخش خصوصی، ترویج فرهنگ تولید، از بین بردن فرهنگ مصرف گرایی، اشتغال زایی برای دیگران و جامعه، ایجاد رقابت و افزایش بهره وردی می گردد. همچنین در راستای جهاد اقتصادی جهت اتکا به تولید ملی و وابسته نشدن به واردات از کشورهای دیگر، و افزایش قدرت اقتصادی، کارآفرینی و خود اشتغالی یکی از ضرورات کشورمان است که آموزش کار آفرینی می تواند به این مهم کمک فراوانی نماید. در ادامه پژوهش دوره های آموزش کارآفرینی رابه طور خلاصه بررسی و راهکار های توسعه کارآفرینی ارائه گردید. همچنین محتوای دوره های آموزش کار آفرینی رشته زبان و ادبیات عربی، شیوه های آموزش کارآفرینی و عوامل موثر و کلیدی در آموزش کارآفرینی بررسی گردید و چالش های پیش رو شرح داده شد. در اخر با توجه به بررسی های انجام شده در گذشته و همچنین با توجه به بررسی هایی که در این پژوهش انجام گردید این نتیجه حاصل شد، که آموزش کارآفرینی می تواند نقش مهمی در بهبود توسعه اشتغال ذینفعان رشته زبان و ادبیات عربی را به همراه داشته باشد.

۱۲-پیشنهادهات

جهت بهبود توسعه اشتغال و کارایی بهتر آموزش کار آفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی در جهت بهبود این مهم پیشنهاداتی به صورت موارد ذیل ارائه می گردد:

۱. کشف زمینه های تخصصی پژوهش ها علاوه بر رشته های آموزشی موجود در دانشگاه و علوم بین رشته ای
۲. توسعه آموزش های کارآفرینی و اتصال این آموزش ها به بدنه سیستم آموزشی کشور از طریق تامین بخش آموزشی کشور از این طریق
۳. تبلیغ کار آفرینی در بین عموم مردم از طریق رسانه های عمومی و جمعی از طریق رسانه های جمعی برای جلب توجه اذهان عمومی مردم کشور
۴. ترکیب شرکت کنندگان در کلاس های آموزش کار آفرینی زبان دیگر جهت بارش فکری اید های جدید

۵. علاوه بر راه اندازی کسب و کار جدید بر انواع جنبه های پنهان و فواید غیر مستقیم ابتکارات و خلاقیت های کار آفرینانه رشته زبان و ادبیات عربی جهت القای فرهنگ خودی به دیگر جوامع فرهنگی
۶. تلفیق سبک ها و روش های مختلف تدریس به منظور ایجاد هیجان و جذابیت در بین فراگیران
۷. برگزاری آموزش های کار آمد به مدرسان زبان و ادبیات عربی جهت آماده سازی دانشجویان به عنوان بهترین مبلغین این رشته جهت کار آفرینی و کشف استعدادها

منابع و مأخذ

- (۱) اثرزاده، رضا، (۱۳۹۲) «بررسی رابطه آموزش ضمنی با مدیریت دانش در شرکت نفت فلات قاره ایران» پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران.
- (۲) احمد پور داریانی، محمود، (۱۳۷۸) کارآفرینی، (نظریات، تعاریف، الگوها) تهران، انتشارات پردیس،
- (۳) احمدی، مسعود، (۱۳۸۵) نیازسنجی آموزشی کارآفرینی در بین دانشجویان دوره کارشناسی مهندسی برق دانشگاه تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران،
- (۴) احمدی پور، لقمان (۱۳۸۸) «بررسی اثر بخش آموزش مهارت های کارآفرینی»، ماهنامه اجتماعی - اقتصادی، علمی فرهنگی کار و جامعه شماره ۱۰۸ - ص ۹۹-۹۲،
- (۵) اردهه، حمید؛ (۱۳۸۳) «ارایه خدمات اشتغال کارآمد توسط سنجش میزان آمادگی اشتغال» مجله: کار و جامعه «آبان و آذر ۱۳۸۳ - شماره ۵۶ ص ۴ تا ۷).
- (۶) توکلی مقدم، رضا؛ آسانی، سپیده؛ عموزاده خلیلی، حسین؛ (۱۳۸۷) «بررسی عوامل اثربخشی در آموزش کارآفرینی و راهکار گذر از موانع» مجله: کار و جامعه «آذر ۱۳۸۷ - شماره ۱۰۲ (ص ۲۰ تا ۲۷).
- (۷) حاجی میر رحیمی سید داوود مخبر، عبدالله (۱۳۸۸) «آموزش کارآفرینی و توسعه آن در نظام آموزش عالی علمی - کاربردی فصلنامه پژوهش آموزش عالی شماره ۹ ص ۸۴-۷۱
- (۸) حسن مرادی. نرگس (۱۳۸۵) «مدیریت کارآفرینی». کرج: موسس تحقیقات و آموزش مدیریت، ص ۱۵.
- (۹) حسینی، سید محمود؛ حسینی، سید جمال، سلیمانپور، محمد رضا، (۱۳۳۸۸) «عوامل موثر بر کارآفرینی دانشجویان دانشکده های کشاورزی استان تهران» مجله علوم ترویج کشاورزی ایران، شماره ۲ ص ۱۱۱-۱۰۱.

- (۱۰) خانی جزنی. کمال (۱۳۸۶). «تاثیر آموزش کار آفرینی در ارتقای فرهنگ کار آفرینی در دانشگاه‌های کشور». فصلنامه اقتصاد و تجارت نوین. شماره ۱۰ و ۱۱. صص ۲۶۵
- (۱۱) خالدی. خوش قدم، آگهی حسین. (۱۳۸۷) «نقش دانشگاه در آموزش کار آفرینی». چکیده مقالات همایش ملی توسعه کار آفرینی در آموزش‌ها علمی - کاربردی کشاورزی. ص ۸۲.
- (۱۲) دسلر. گری (۱۳۹۰). «مبانی مدیریت منابع انسانی» مترجمان علی پارسایان و سید محمد اعرابی. تهران: انتشارات رسام.
- (۱۳) ذبیحی. محمد رضا. مقدسی. علیرضا (۱۳۸۵). «کار آفرینی از تئوری تا عمل». مشهد: جهان فردا ص ۱۶۰.
- (۱۴) زری باف، مهدی، شفیق خانی، محمد (۱۳۸۵). «آموزش منابع انسانی کارآفرین و توسعه سازمان های کوچک و متوسط». فصلنامه علمی و ترویجی مدیریت، شماره ۵۲، صص ۵۲-۵۶.
- (۱۵) سلیمی فر. مرتضی، مرتضوی. سعید (۱۳۸۴). «سرمایه انسانی و کار آفرینی در روی در رویکرد فنی و حرفه ای». مجله دانش و توسعه شماره ۱۷.
- (۱۶) سیدی حسینی نیا، سید شهرام، (۱۳۹۱) «نقش آموزش و کار آفرینی در ایجاد اشتغال». مجله اصلاح و تربیت سال دهم، شماره ۱۲۰، صص ۲۹-۲۶
- (۱۷) شایق، صدیقه (۱۳۹۰). «از خلاقیت تا کار آفرینی». تهران انتشارات کوشا مهر
- (۱۸) شاهبندرزاده حمید، قانیدی حسین علی (۱۳۹۲) «ارائه مدلی جهت بررسی عوامل مؤثر آموزشی بر رشد کارآفرینی با تأکید بر آموزش دانشگاهی»، همایش ملی دانشگاه کارآفرین.
- (۱۹) فیض داوود، (۱۳۸۶) «روش های تدریس کار آفرینی در نظام آموزش های کشور». مجموعه مقالات همایش ملی آموزش مالی و کار آفرینی، انتشارات دانشگاه سمنان.
- (۲۰) قاسمی راد، مرضیه (۱۳۹۲) «بررسی تطبیقی آموزش کارآفرینی در دانشگاه های آلمان و ایران»، همایش ملی دانشگاه کارآفرین
- (۲۱) مقیمی، سید محمد (۱۳۸۷) «دایره المعارف کار آفرینی، تهران انتشارات همپا، صص ۹-۱۰»

(۲۲) محمدپور زهرا ، مختاری مهران(۱۳۹۲) «آفریننده ی کار تا شکستن هژمونی، مفهومی نوین از کارآفرینی» همایش ملی دانشگاه کارآفرین.

(۲۳) معارف بند، زهرا (۱۳۹۲) «آموزش کارآفرینی و چالش های آن در ایران» همایش ملی دانشگاه کارآفرین.

(۲۴) مرادی برزبان، معصومه (۱۳۹۲) آموزش و فرهنگ کارآفرینی: ضرورتی اجتناب ناپذیر برای دانشگاه ها، همایش ملی دانشگاه کارآفرین.

(۲۵) Be chard, J., (1994) Entrepreneurship training. A look from the educational science - in T.Monory Reichert and f. Hoy(Ends The art and science of entrepreneurship education.PP.45-64 .)

(۲۶) Dutta, D, & M. Crossan., (2005)The nature of Entrepreneurial opportunities understanding the process using 41 organizational learning framework; Baylor university, Entrepreneurship: theory and practice,.

(۲۷) Erdelyi, Peter , (2011). The Matter of Entrepreneurial Learning: A Literature Review International Journal of Entrepreneurial Behavior and Research, 5(3),.

(۲۸) Galloway, L., (2005) Enterprise skills for the economy. Education & Training. 47(1).P. 7-17,.

(۲۹) Garavan, Thomas and Ocinneid, Barra., (1994) Entrepreneurship Education and Training Programmes: A Review and Valuation (part 2). Journal of European Industrial Training, Vol.18. No.11, PP:13-21,

(۳۰) Gibb, A .,(2002) In persuit of new centerprise and entrepreneurship paradig for learning. creative distraction, new ways of doing things are new combinations O Knowledge. International Journal of Management review. Vol.4,issu 3, PP: 233-269 ,

(۳۱) Ginsberg, A and M. Hay., (1994) confronting the challenges of corporate Entrepreneurship: Guidelines for Venture Managers European Management Journal, Vol. 12. No. 3, ,

- (۳۲) Hosseini, Seyed Jamal F., and McElwee, Gerard. (2011), Improving the entrepreneurial Potential of rural women entrepreneurs in Northern Iran, *Int. Journal entrepreneurship and small business*, 12(1): 15 -27, .
- (۳۳) Jones, C and English, J., (2004) A contemporary approach to entrepreneurship education and training, 46, p:416, .
- (۳۴) .Katz, J. A., (2003) The Chronology and intellectual trajectory of American entrepreneurship education. *Journal of Business Venturing*, 18(2), 283-300.
- (۳۵) .Postigo. So., (2012) Entrepreneurship education in Argentina. The case of sananders university. Paper presented for the internationalizing entrepreneurship and training conference in hnt 2002 Malasya, 8 -10
- (۳۶) Robinson, P and Hayes, M., (1991) Entrepreneurship education in Americas major universities. *Entrepreneurship Theory and practice*, 15(3), 41-52,
- (۳۷) Ronstadt, R., (1987) The educated entrepreneurs: A new era of entrepreneurial education is beginning. *American Journal of Small Business*, 11(4), 37-53, .
- (۳۸) Scott, A. J., Denslow, D, Janssen, F., Knyphausen, D.Z., (2008) Teaching international, entrepreneurship through student exchange: observations, obstacles and recommendations. *Journal of Entrepreneurship Education*, annual ,online format 11(5), 1-14
- (۳۹) Sexton, Donald and Kasarda John (1992). *Entrepreneurship*, Pws – Kent Publishing co. p.45 .
- (۴۰) Shepherd, A., Douglas, E. (1997). Is management education developing or killing the entrepreneurial spirit. center for Entrepreneurial studies, school of Business, Bond University, Gold Coast, Australia, PP:11-15
- (۴۱) Solomon, G. T., Duffy, S., and Tarabishy, A. (2002). The state of entrepreneurship education in the united states: A nation wide survey and analysis. *International Journal of Entrepreneurship Education*, 1(1), 65 -86
- (۴۲) Vuuren, jurie. Van, nieman.gideon(2005). *Entrepreneurship education and training: a model for syllabi/ curriculum development*. p.1.

(٤٣)Zahra, shaker (2006). Championing Corporate Venturing. In Michael Hitt and Duance Ireland, Entrepreneurship Victoria: Blackwell Publishing, PP. 28 – 30..

التعليم وتوفير فرص العمل في فرع اللغة العربية وآدابها

إلهام قربانى*

الملخص

فرص العمل اليوم من أهم مباحث التشغيل المهني لازدهار الاقتصاد ونموه، خاصة اقتصاد التعليم؛ فإن البحوث العلمية تحكى بأن التشغيل المهني يتقبل التعلم والتعليم وأن الأنظمة التعليمية تتمكن، بإتخاذها الخطط الاستراتيجية واستخدام عوامل التعليم، أن تلعب دوراً هلاً فى توفير فرص العمل لطلاب الجامعة، علماً بأن البلاد اليوم تواجه مشاكل اقتصادية فى الانتاج والعمل، خاصة ما تترأى لنا في الفروع الجامعية. ويمكن القول بأن دعم فرص العمل والاهتمام بها لها هدفان؛ الأول: أن المشاريع التعليمية لا بد أن تهدف إلى تمهيد الأرضية اللازمة للنجاح في العمل. والثاني: أن الخطط التعليمية لا بد أن تسند طاقات الأفراد فى التعلم المؤثر. هذا المقال، واعتماداً على المعلومات المكتيبة، يحاول فى البحث عن أهداف التعليم المهني في الفروع الجامعية، خاصة فرع اللغة العربية وآدابها؛ ومن هذا المنطلق يبين أساليب التعليم المهني ومشاكله ويعرض مقترحات فى توسيع مجال التعليم المهني في هذا الفرع.

كلمات مفتاحية: التعليم، اللغة العربية وآدابها، توفير فرص العمل.